

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Přáslavice, okres Olomouc

783 54 Přáslavice 18

Identifikátor školy: 650 037 952

Termín konání inspekce: 5. – 9. únor 2004

Čj.:	m2-1013/04-5084
Signatura:	om2zx140

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a hudební výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a hudební výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a hudební výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školních rocích 2002/2003 a 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Přáslavice, okres Olomouc je neúplnou školou s prvním až pátým ročníkem. Sdružuje základní školu (ZŠ) s kapacitou 90 žáků, mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 42 dětí, školní družinu (ŠD) s kapacitou 25 žáků a školní jídelnu s kapacitou 100 jídel. Ve školním roce 2003/2004 školu navštěvuje v pěti třídách 86 žáků, což je 95,5 % stanovené kapacity. Škola se stala s účinností od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací obce Přáslavice. V budově se sídlem organizace je základní škola a školní družina, mateřská škola a školní jídelna jsou umístěny na odloučených pracovištích.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Jako cizí jazyk je od 4. ročníku vyučován anglický jazyk. Škola je spádovou pro sousední obce Kocourovce a Svěsedly. Po ukončení 5. ročníku přecházejí žáci převážně do ZŠ Velká Bystřice.

Rada školy není zřízena, ve škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro vzdělávací a výchovnou činnost v základní škole vzhledem k hospitovaným předmětům splňuje pět z šesti učitelů. Vychovatelka školní družiny vyučuje bez požadované kvalifikace ve třetím ročníku předmět hudební výchova.

Kompetence všech pracovníků jsou stanoveny. Provozní záležitosti jsou řešeny na pracovních poradách popř. operativně v rámci každodenních konzultací, aktuální problematiku vzdělávací a výchovné činnosti ZŠ, MŠ a ŠD projednává pravidelně svolávaná pedagogická rada. V rámci spolupráce s metodickým sdružením spádové školy je koordinována především oblast výuky cizích jazyků a řešena problematika přechodu žáků na druhý stupeň.

Kvalitu výchovně-vzdělávací práce ředitel školy sleduje především hospitacemi a častou kontrolou úrovně vedení povinné dokumentace. Zjištěné skutečnosti následně projednává. Méně důsledně však kontroluje rozvržení učiva a dodržování učebních osnov.

Další vzdělávání učitelů vychází z potřeb a možností školy. Využívána je především nabídka kurzů a vzdělávacích programů organizovaných pedagogickým centrem.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostorové podmínky odpovídají potřebám výchovně-vzdělávací činnosti školy. Prostředí je podnětné a podporuje rozvoj estetického citění žáků.

Učebny jsou vybaveny starším žákovským nábytkem, jejich interiér je funkčně a esteticky upraven s využitím výtvarných prací žáků a řadou výukových materiálů. Pro předmět český jazyk slouží nástěnné i manipulační pomůcky, které dotvářejí stimulující prostředí i z hlediska didaktického. Výuka hudební výchovy probíhá také v herně ŠD, která je k tomuto účelu vhodně přizpůsobena.

Materiální zajištění výuky českého jazyka (nástěnné jazykové přehledy, slovníky, dvojrozměrné pomůcky, videokazety apod.) umožňuje plně realizovat výchovně-vzdělávací cíle. Pro čtení a literární výchovu jsou k dispozici soubory knih pro společnou mimočítankovou četbu. Žáci byli vybaveni schválenými učebnicemi a učebními texty, některé z nich však obsahově plně nekorespondují s učebními osnovami. Využívána je také počítačová učebna s adekvátním softwarem a dva PC umístěné v kmenových učebnách.

Pro předmět hudební výchova škola disponuje dostatečným množstvím nástrojů, hudebních nosičů, audiovizuální techniky i Orffova instrumentáře. Žáci všech tříd však nebyli vybaveni učebnicemi, mají možnost pracovat pouze s nakopírovanými učebními texty.

Materiálně-technické podmínky výuky českého jazyka jsou velmi dobré, hudební výchovy dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka se řídí schválenými učebními dokumenty, učební plán zvoleného vzdělávacího programu Základní škola je dodržen. Ke dni konání inspekce byly učební osnovy sledovaných předmětů dodržovány. Nedostatky však byly zjištěny v naplánování učiva českého jazyka na školní rok 2003/2004 (viz hodnocení předmětu). Kontrolovaná dokumentace ve sledovaných předmětech průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Výuka probíhá podle učebních dokumentů zvoleného vzdělávacího programu.

Ředitel školy má vytvořen systém kontroly dodržování učebních osnov (tvorba časově tematických plánů učiva, hospitační činnost, kontrola dokumentace třídního učitele). Vzhledem ke zjištěným nedostatkům v plánování učiva a naplňování učebních osnov českého jazyka není tato kontrola dostatečně funkční.

Kontrola plnění učebních osnov není dostatečně účinná.

Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu (počty hodin v jednom dni, v jednom sledu, délky přestávek) probíhá v souladu s platným právním předpisem. Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické zásady. Školní řád obsahuje požadovaná ustanovení, nechybí ani práva žáků. Řády jednotlivých součástí školy jsou vhodně zpracovány. Informační systém školy vůči rodičům, žákům i zřizovateli je zaveden, má zpětnovazební charakter (konzultační hodiny, výroční zprávy, informační panely, informace do obecního časopisu, školní kronika).

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

Primární prevence sociálně-patologických jevů je založena především na široké nabídce zájmových útvarů. Pedagogičtí pracovníci se zabývají relevantními náměty žáků a jejich rodičů, zjištěné problémy operativně řeší, v případě zjištění negativních vlivů na žáky přijímají účinná opatření. Škola úzce spolupracuje s pediatry a pedagogicko-psychologickou poradnou.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Sledované hodiny vedli plně kvalifikovaní a většinou velmi zkušení učitelé, což mělo pozitivní dopad na výslednou kvalitu výuky. Tematické a časové rozvržení učiva převážně odpovídá osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Bylo však naplánováno a v minulém školním roce ve třetím až pátém ročníku realizováno probírání učiva přesahujícího rámec učebních osnov.

K efektivitě sledované výuky přispělo účelné využívání encyklopedií, výpočetní techniky, videorekordéru i množství vlastnoručně zhotovených dvojrozměrných pomůcek.

K opakování a procvičování látky učitelé využili aktivizační metody práce, např. řízený rozhovor, zařazování problémových úloh, ve vyšších ročnících také prolínání mluvnického a literárně výchovného učiva. Kladně je hodnoceno užití prvků činnostního učení, uplatňování mezipředmětových vazeb s důrazem na vztahy, vlastnosti a širší souvislosti. Žáci zvláště vyšších ročníků prokazovali velmi dobrou schopnost efektivně zacházet s materiály a informacemi, individuálně řešili diferencovaná zadání.

Vhodným členěním hodin, zařazováním nejrůznějších relaxačních technik zaměřených na rozvoj tvořivé fantazie a odstranění únavy žáků byly respektovány jejich psychohygienické potřeby.

Negativem byla nižší úroveň osvojené techniky čtení, částečně ovlivněná absencí výuky správného slovního přízvuku, dílčí metodické chyby při výuce psaní, ojedinělý frontální způsob výuky spojený s užíváním metod založených na jednoslovných odpovědích, tolerování nespisovného vyjadřování žáků. Výsledky samostatné práce a samostatného učení byly v rámci závěrečného zhodnocení hodiny posouzeny pouze ojediněle. Kontrola sešitů prokázala dobrou úroveň žakovského písma.

Žáci byli motivováni zařazováním nejrůznějších básní, písní a her podporujících fantazii a cit. Jejich sebevědomí bylo stimulováno častým povzbuzením, veřejnou pochvalou i bodovým ohodnocením. Aktivizující účinek mělo uplatňování metod zaměřených na rozšiřování a obohacování slovní zásoby při nichž měli žáci dostatek příležitosti pro uplatnění svých zkušeností. Klasifikování předmětu známkami bylo přiměřené, nevhodně však převažovalo hodnocení diktátů a prověrek.

Snaha vyučujících o rozvoj komunikativních schopností a dovedností spolu s uplatňováním souvislého ústního projevu byla zaznamenána zejména v hodinách čtení a literární výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební výchova

Personální zajištění sledované výuky je příznivé. Skutečnost, že jedna vyučující nesplňuje kvalifikační předpoklady se ve sledované výuce projevila negativně jen částečně, a to především v oblasti používaných metod a forem práce.

Rozvržení učiva odpovídá učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu, do jednotlivých složek předmětu byly pro daný ročník zařazeny všechny činnosti, dovednosti

a hudební aktivity obsažené v doporučeném hudebním minimu, kterými mají žáci disponovat na konci každého ročníku.

Sledovaná výuka byla po materiální stránce zajištěna. Kladně je hodnoceno účelné používání klasických i netradičních pomůcek a hudebních nástrojů, efektivitu výuky zvyšovala pečlivá příprava notových záznamů na tabulích.

Obsah i rozsah učiva (dechová, rytmická a vokalizační cvičení, pohybová průprava, opakování známých písní, nácvik nové písně podle sluchu) odpovídaly věku a schopnostem žáků. Úroveň výuky pozitivně ovlivnilo využívání vzestupných a sestupných intonačních her a procvičování na základě pentatoniky, vyjádřování melodie pohybem. Ke zkvalitnění výuky přispělo zařazování rytmického kánonu i společná sluchová analýza hromadně vnímaných zvuků. Nácviku improvizace, intonačního a sluchového výcviku spojenému s rozvojem tonálního cítění žáků byla věnována dostatečná pozornost. Kladný účinek mělo zapojování pěvecky méně disponovaných žáků do činností, ve kterých mohou být úspěšní. Účinným, i když ojedinělým, zařazením psychorelaxačních technik zaměřených na emocionální prožití hudby byly vytvářeny podmínky pro dodržování moderních psychohygienických zásad výuky.

Negativem byla dílčí absence harmonického doprovodu a občasné nerespektování zásad hlasové hygieny a porušování pěveckých dovedností a návyků (dýchání, frázování, nasazení tónu, vokalizace).

Žáci byli v úvodu vyučovacích hodinách motivováni formou nejrůznějších her a soutěží zaměřených na rozvoj smyslového vnímání, menší pozornost učitelé věnovali průběžné motivaci. Žáci byli hodnoceni především veřejnou pochvalou, klasifikace známkami je však prováděna pouze ojediněle.

Výchova k umění vyjádřit vlastní názor spolu s rozvíjením schopnosti žáků naslouchat ostatním byla uplatněna především při řešení úkolů a situací ve skupinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly v hudební výchově velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání používají učitelé vlastní prověrky i publikované testy, které jsou doplňovány ústním zkoušením. Výsledky jsou analyzovány a projednávány pedagogickou radou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a hudební výchova byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. 14 617/03-2 ze dne 1. dubna 2003 se shodují s údaji uvedenými ve zřizovací listině vydané obcí Páslavice dne 29. října 2002.
- Ve škole je vyučován nepovinný předmět náboženství, žáci mají možnost pracovat v šesti zájmových kroužcích nejrůznějšího zaměření. Škola se zapojuje do nejrůznějších mimoškolních aktivit, na veřejnosti se prezentuje množstvím kulturních programů. V tomto směru intenzivně spolupracuje s rodičovským sdružením i místním vojenským útvarem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení čj. 14 617/03-2 ze dne 1. dubna 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Práslavice, okres Olomouc vydaná dne 29. října 2002
3. Učební plán a učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, tematické a časové plány učiva předmětů český jazyk a hudební výchova
4. Vybraná povinná dokumentace základní školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2002/2003 a 2003/2004: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků, školní řád, rozvrhy hodin, záznamy z jednání pedagogické rady; personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků školního roku 2003/2004
5. Hospitační záznamy ředitele školy za školní rok 2003/2004
6. Písemné prověrky a pracovní listy žáků, vzorek žákovských knížek, sešitů a pracovních sešitů žáků
7. Inspekční zpráva čj. 132 535/99-011032 ze dne 16. června 1999

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy vzhledem ke sledovaným předmětům jsou z hlediska stanovené odborné a pedagogické způsobilosti příznivé, pouze jedna hodina hudební výchovy z celkového týdenního počtu hodin je vyučována nekvalifikovanou učitelkou. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je účinně podporováno.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Převažuje standardní vybavení funkčními pomůckami, postupně je do výuky zaváděna práce s PC. Nedostatkem je, že škola nezakoupila pro žáky učebnice hudební výchovy.

Organizace vyučování ve školním roce 2003/2004 je v souladu s platným právním předpisem, učební plán vzdělávacího programu Základní škola je dodržen. Dílčí nesoulad výuky s učebními osnovami byl zjištěn v předmětu český jazyk ve školním roce 2002/2003.

Kvalita výuky sledovaných předmětů je z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání i efektivity používaných metod práce velmi dobrá

Škola se výrazně prezentuje na veřejnosti.

Ve srovnání se závěry minulých inspekcí nedošlo v hodnocení personálních podmínek, materiálního zabezpečení, organizace i kontroly výchovně-vzdělávacího procesu k výrazným změnám.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Renata Skutková, Hana Vyhnánková

V Olomouci dne 16. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. únor 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Milan Urbášek	Milan Urbášek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	2004-03-08	m2-1013/04-5084
Zřizovatel: Obec Přáslavice 783 54 Přáslavice 23	2004-03-08	m2-1013/04-5084

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.